

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine
Rakvere Ametikooli
ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma
hindamisaruanne

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2020

Sisukord

1.	Sissejuhatus.....	3
2.	Üldosa	4
3.	Ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes.....	11
3.1	Õppekavad ja õppekavaarendus.....	11
3.2	Õppimine ja õpetamine	13
3.3	Õpetajad.....	18
3.	Hindamiskomisjoni peamised järeldused ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma osas.....	19

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväarsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavalist eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitused õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. Komisjoni liikmed on kinnitanud allkirjaga neile hindamise käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsena hoidmise kohustust ja huvide konflikti puudumist. EKKA büroo on kooskõlastanud hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. Kool kinnitas, et neil ei ole vastuväiteid hindamiskomisjoni liikmete osas.

EKKA juhataja 20.02.2020 korraldusega nr 1-19/18/2020 moodustati **hindamiskomisjon koosseisus:**

Tarmo Lige	tööandjate esindaja, komisjoni esimees RKAS AS Kinnisvara arenduse- ja ehituse projektijuht; TTÜ Avatud Ülikool ehituse juhtimise lektor
Tiia Bach	kutseõppe ekspert, komisjoni sekretär Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri hindamiskoordinaator
Ulvi Noor	kutseõppe ekspert; Tallinna Ehituskooli metoodik, infokeskuse juhataja, praktikakorralduse juht
Katrin Kivisild	kutseõppe ekspert, SA Innove ettevõtlusõppe programmi „Edu ja Tegu“ programmijuht
Enn Tammaru	tööandjate esindaja; Eesti Katuse- ja Fassaadimeistrite Liidu juhatuse haridusekspert; Eesti Ehitusettevõtjate Liidu kutsekomisjoni liige, Eesti Ehitusinseneride Liidu kutsekomisjoni hindamiseksper

Lühike hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati kooli ja EKKAg. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga vestluse jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

Hindamiskülastus toimus 6. märtsil 2020. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud vestlused ja tutvus kooli esitatud dokumentidega. Komisjon tutvus kooli õppekavarühma õppekeskonnaga, sh õppetöös kasutatavate seadmete ja vahenditega ning külastas õppetöö ja praktilise töö tegevusi.

Komisjon külastas 5. märtsil ka kahte õppekavarühma praktikaettevõtet: OTO Ehitus OÜ ja Top Marine OÜ. Mõlemas kohas tutvuti ettevõtte töökeskonnaga ning vesteldi ettevõtete juhatajatega peamiselt ettevõttepraktikast ja koostööst kooliga.

Komisjon tänab kooli meeskonda ladusa külastuse korraldamise eest ning nii praktikaettevõtete esindajaid kui ka kooli esindajaid meeldivas ja asjalikus õhkkonnas toimunud vestluste eest. Vestlustel osalenud tundsid oma vastutusvaldkonda ja olid kohtumiseks ette valmistunud.

Peale külastust leppisid komisjoni liikmed kokku aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühistele järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

Aruande lõpliku variandi koostamisel arvestati kooli kommentaare. Komisjon esitas lõpparuande EKKAle tähtaegselt 30.04.2020.

2. Üldosa

Kooli kontaktandmed:

koolijuhi nimi: Kuno Rooba

kooli aadress: Piiri 8 44316 Rakvere

telefon: 3295030

e-post: info@rak.ee

koduleht: <https://www.rak.ee>

hindamise korralduse kontaktisik koolis: Piret Torm-Mirontšik, avalike suhete- ja kvaliteedijuht, 5071298, piret.torm@rak.ee

Kooli eripära, missioon, visioon, väärtused, arengukava peamised eesmärgid

Rakvere Ametikoolis korraldatakse kutseõpet üheteistkümnnes õppekavarühmas ja kahekümne kaheksal õppekaval. Seisuga 01.09.2019 õppis koolis 668 õpilast.

Kooli visioon 2025: Rakvere Ametikool on rahvusvahelisel tasemel oma ala meistreid koolitav väge täis ja tulevikku vaatav Lääne- Virumaa hariduskeskus.

Kooli tunnuslause: Meistrid on mängus!

Kooli missioon: Rakvere Ametikooli missiooniks on pakkuda innovaatilisi võimalusi õppija isiklikuks arenguks ning toimetulekuks tööelus ajakohase õpikeskkonna ning sõbraliku, motiveeritud ja kvalifitseeritud personali kaudu.

Kooli põhiväärtused:

- Meisterlikkus – töötajate erialane ja pedagoogiline kompetentsus, nende vastutustundlik suhtumine töösse
- Kogemus – iseenda ja teiste kogemusega arvestamine, neist õppimine
- Uuendusmeelsus – avatus uutele ideedele ja tegevustele
- Hoolivus – heatahtlik, aus ja abivalmis suhtumine õppijatesse, kolleegidesse, klientidesse, säästev suhtumine keskkonda, vastutus tulemuste eest
- Koostöövalmidus – avatus ja võrgustikutöö eesmärkide saavutamiseks
- Paindlikkus – kiire reageerimine erinevatele vajadustele, loov lähenemine väljakutsetele, kasutades olemasolevaid võimalusi

Kooli [arengukava 2016-2020](#) on leitav kooli kodulehelt ning selles on kool seadnud **5 strateegilist eesmärki:**

- 1) muutunud õpikäsitus;
- 2) pädevad ning motiveeritud õpetajad ja koolijuhid;
- 3) elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus;
- 4) digipööre elukestvas õppes;
- 5) võrdsed võimalused elukestvaks õppeks ja õppes osaluse kasv.

Ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma õppekavad

Õppekavarühmas on seisuga 01.09.2019 üheksa õppekava, sh neli kutsekeskhariduse, kolm neljanda taseme esmaõppe, üks neljanda taseme jätkuõppe ning üks kolmanda taseme esmaõppe õppekava. Kaks kutseõppe õppekava on registreeritud 2015. aastast (krohvija, soojuspumpade paigaldaja), kutsekeskhariduse õppekavad kinnitati 2017. aastal. 2018/2019. õppeaastal on kinnitatud pottsepp-selli, kinnisvarahooldaja ning kinnisvarahoolduse õppekavad.

Tabel 1. Ülevaade EHS-es registreeritud õppekavadest seisuga 01.09.2019

Õppekava kood	Õppekava nimetus, kvalifikatsioonitase, esmaõpe/jätkuõpe, maht, aasta	Õppevorm	Õppekavarühma õppekavade eest vastutav isik	Õppekava link
182938	Ehitusviimistlus , neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, kutsekeskharidusõpe, 180 EKAP, rakendumise aasta 2017	Statsionaarne koolipõhine	Hanno Jõe, õppekavarühma juht hanno.joe@rak.ee	Ehitusviimistluse õppekava
188257	Puitkonstruktsioonide ehitus , neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, kutsekeskharidusõpe, 180 EKAP, rakendumise aasta 2017	Statsionaarne koolipõhine	Rein Rästas, õpetaja rein.rastas@rak.ee	Puitkonstruktsioonide ehitus
1511644	Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus , neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, kutsekeskharidusõpe, 180EKAP, rakendumise aasta 2017	Statsionaarne koolipõhine	Rein Rästas, õpetaja rein.rastas@rak.ee	Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus
165257	Betoonkonstruktsioonide ehitaja , neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, 60 EKAP, rakendumise aasta 2017	Statsionaarne koolipõhine/ töökohapõhine	Rein Rästas, õpetaja rein.rastas@rak.ee	Betoonkonstruktsioonide ehitaja
135677	Krohviija , neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, 60 EKAP, rakendumise aasta 2015	Statsionaarne koolipõhine	Rein Rästas, õpetaja rein.rastas@rak.ee	Krohviija
135517	Soojuspumpade paigaldaja , neljanda taseme kutseõppe jätkuõpe, 30 EKAP, rakendumise aasta 2015	Statsionaarne koolipõhine	Hanno Jõe, õppekavarühma juht hanno.joe@rak.ee	Soojuspumpade paigaldaja
202678	Kinnisvarahooldus , neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, kutsekeskharidusõpe, 180	Statsionaarne koolipõhine	Hanno Jõe, õppekavarühma juht hanno.joe@rak.ee	Kinnisvara hooldus

	EKAP, rakendumise aasta 2018			
205679	Kinnisvarahoidaja (spetsialiseerumine hoonete ja krundi rajatiste konstruktsioonide tehnohoolduse ja heakorratööde tegemisele), neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, 120 EKAP, rakendumise aasta 2019	Statsionaarne töökohapõhine	Hanno Jõe, õppekavarühma juht hanno.joe@rak.ee	Kinnisvarahoidaja
197879	Pottsepp-sell , kolmanda taseme kutseõppe esmaõpe, 30 EKAP, rakendumise aasta 2018	Statsionaarne koolipõhine	Rein Rästas rein.rastas@rak.ee	Pottsepp-sell

Allikas: Eneseanalüüsi aruanne

Ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma õppekavadel õppijate arvud

Ajavahemikus 2012–2019 on õppekavarühmas õppijate arv vähenenud 26 õppija võrra (Tabel 2). Õpilaskandidaatide puudumise tõttu ei ole keskkonnatehnika lukksepa õppekavale õppegrupe alates aastast 2014 avatud. Ehituspuusepa/puitkonstruktsioonide ning kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitaja õppekavadele on vastuvõtt kõikidel õppeaastatel küll toimunud, kuid õppegrupe ei ole õpilaskandidaatide vähesuse tõttu iga-aastaselt avatud. Soojuspumpade paigaldaja vastuvõtt toimus 2016 suvisel vastuvõtul ning kinnisvarahoidus 2019 suvisel vastuvõtul. Huviliste puudumise tõttu õppegrupe ei avatud.

2019/20. õppeaasta alguse seisuga on õppijate arv võrreldes eelnevate aastatega mõnevõrra tõusnud (Tabel 2) ning vastu võeti ÕKRis kokku 50 õpilast (Tabel 3).

Tabel 2. Õppekavadel õppijate arv õppeaastate kaupa seisuga 10.11.2019

Õppekava kvalifikatsioonitase esma- /jätkuõpe	Õppijate arv 2013/14	Õppijate arv 2014/15	Õppijate arv 2015/16	Õppijate arv 2016/17	Õppijate arv 2017/18	Õppijate arv 2018/19	Õppijate arv 2019/20
Keskkonnatehnika lukksepp Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, kutsekeskharidusõpe, 120 EKAP	13						
Ehitusviimistleja/ehitusviimistlus (alates 2017) Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, kutsekeskharidusõpe, 180 EKAP	72	67	61	54	47	48	52

Ehituspusepp/puitkonstruktsioonide ehitus (alates 2018) Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, kutsekeskharidusõpe, 180EKAP	27	24	20	11	5	16	21
Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, kutsekeskharidusõpe, 180EKAP	10	17	16	30	16	16	16
Betoonkonstruktsioonide ehitaja Neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, 60EKAP, töökohapõhine					6		
Pottsepp-sell (rakendumise aasta 2018) Kolmanda taseme kutseõppe esmaõpe, 30 EKAP						7	7
KOKKU:	122	108	97	95	74	87	96

Allikas: Eneseanalüüsi aruanne (seisuga 10.11 siseveebi andmetel). Kooli esitatud lisaandmed. * Tühjad lahtrid-vastuvõttu pole nendel aastatel toimunud.

Tabel 3. Õppekavadel alustanute ja lõpetanute arvud õppeaastatel 2013/2014 kuni 2019/2020

Õppekava, kvalifikatsioonitase, õppevorm	2013/14		2014/15		2015/16		2016/17		2017/18		2018/19		2019/20
	alus-tanud	lõpe-tanud	alus-tanud	lõpe-tanud	alus-tanud	lõpe-tanud	alus-tanud	lõpe-tanud	alus-tanud	lõpe-tanud	alus-tanud	lõpe-tanud	alustanud
Ehitusviimistleja/Ehitusviimistlus (alates 2017), neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, kutsekeskharidusõpe/ statsionaarne koolipõhine	33	15	20	19	19	22	20	18	14	14	20	13	21
Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus , neljanda taseme kutseõppe esmaõpe, kutsekeskharidusõpe/ statsionaarne koolipõhine	0	0	9	10	10	0	14	7	6	7	0	0	11
Ehituspusepp/Puitkonstruktsioonide ehitus , neljanda taseme kutseõppe esmaõpe,	16	10	14	0	6	8	0	6	0	5	16	13	6

kutsekeskharidusõpe/s tatsionaarne koolipõhine														
Keskkonnatehnikaluk sepp , kutseõppe põhihariduse baasil/statsionaarne õpe	0	14	0	1							0	0		
Betoonkonstruktsioon ide ehitaja , neljanda taseme kutseõppe esmaõpe/statsionaarn e töökohapõhine									6	6	0	0		
Pottsepp-sell (rakendamise aasta 2018) Kolmanda taseme kutseõppe esmaõpe/statsionaarn e koolipõhine														12
Kokku	49	39	43	30	35	30	34	31	26	32	36	26	50	

Allikas: Eneseanalüüsi aruanne

Tabel 4. Lõpetanute osakaal alustanutest ja õpingute katkestamine õppekavadel

	2012 õppima asunud, lõpetanud 2015			2013 õppima asunud, lõpetanud 2016			2014 õppima asunud, lõpetanud 2017			2015 õppima asunud, 2018 lõpetanud			2016 õppima asunud, 2019 lõpetanud		
	alustas	lõpetas	väljalangevus	alustas	lõpetas	väljalangevus	alustas	lõpetas	väljalangevus	alustas	lõpetas	väljalangevus	alustas	lõpetas	väljalangevus
Ehitusviimistlus	24	19	20,8%	33	22	33%	20	18	10%	19	14	31,5%	22	15	31,8%
Ehituspuusepp	0	0		16	8	50%	14	6	57%	6	5	16%	0	0	
Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus	18	10	44%	0	0		9	7	22%	10	7	30%	16	9	43,8%
Kokku	42	29		48	30		43	32		35	26		44	32	

Allikas: Eneseanalüüsi aruanne

Tabel 5. Õpingute katkestamine ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/19
Õpingute katkestamine	13,8%	20,5%	12,3%	11,6%	3,2%	12,3%

Allikas: Eneseanalüüsi aruanne

Ülevaade ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma õpetajatest

Tabel 6. Töövõtulepinguga ja võlaõigusliku lepinguga töötajate arv

Töölepinguga põhiõpetajad	5 (koolis põhikohaga)
Võlaõigusliku lepinguga külalisõpetajad	2

Allikas: Kooli esitatud lisaandmed

Tabel 7. Õppekavarühma põhiõpetajate tööstaaž Rakvere Ametikoolis

Aastad	0 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19
Töökogemus kutsehariduses	1	-	3	1

Allikas: Kooli esitatud lisaandmed

Tabel 8. Õppekavarühma põhiõpetajate vanuseline jaotus

Vanusegrupp	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - ...
Õpetajate arv	1	1	-	1	2

Allikas: Kooli esitatud lisaandmed

3. Ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. Õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. Õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Analüüs

Õppekavarühmas (ÕKR) on EHIs andmetel üheksa kehtivat õppekava. Õppekavasid koostatakse ja rakendatakse erinevatele sihtrühmadele (nt mittestatsionaarne koolipõhine õpe pottsepp-selli õppekaval ning statsionaarne töökohapõhine õpe betoonkonstruktsioonide ehitaja õppekaval). 2019/20. õppeaastal toimub üheksast õppekavast neljal õppekaval õpe statsionaarses õppevormis. ÕKRis on rakendatud ka töökohapõhist õpet. 2017/18 õppeaastal toimus töökohapõhine õpe betoonkonstruktsioonide ehitaja õppekaval.

Lähtuvalt 2017. aastal koostatud [ehituse valdkonna OSKA raportist](#) on Eestis vajadus kõigi ehituserialade järele. Komisjon tunnustab kooli, et lisaks ehitusviimistlejatele, mida pakutakse enamuse kutsekoolide ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas, valmistatakse ette ka tööturul nõutud ehituspuuseppi ning kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitajaid. Positiivne on see, et on suudetud käesoleva aasta vastuvõttu suurendada 50 õpilase ni ületades sellega vastuvõtu plaani (40 õpilast).

Õppekavaarendus on planeeritud kooli arengukavas. Õppekavade arendamisel on kindel struktuur ning arendusse on kaasatud kõik ÕKR põhiõpingute õpetajad. Igale konkreetsele õppekavale on kool määranud vastutaja ja ülesannete jaotuse. Üldainete õpetajad tõid vestluses välja asjaolu, et neid kaasatakse õppekavaarendusse rohkem kui mõni aasta tagasi ning koostöö põhiõpingute õpetajatega õppekavade ja rakenduskavade arendamisel on hea. Koos analüüsitakse ja täiendatakse õpiväljundite saavutamiseks rakendatud õppe- ja hindamise meetodeid.

Õppekavade turundus- ja arendustegevuses arvestatakse maakonna ettevõtete ja sotsiaalsete partnerite (töötukassa) vajadusi. Nii on plaanis järgmisest õppeaastast avada tsükliõppena **ehituspuusepa eriala** (statsionaarne koolipõhine õpe) õpperühm lähtuvalt piirkonnas elementmaju tootvate ettevõtete vajadusest.

ÕKR arenguplaanidesse on tehtud muudatusi. Kooli arengukava kohaselt on ÕKRis planeeritud erinevaid õppekavu, millest mõned pole realiseerunud, nt monteerija, hoone tehnosüsteemide ehitus, palkmaja ehitaja. ÕKRi 2018/19 eneseanalüüsi järgi on 2019. aastaks planeeritud lamekatusekatja, maalri ja plaatija õppekavade koostamine. Hetkel on tähelepanu suunatud ainult lamekatusekatja tase

3 õppekava koostamisele. Vestlustest ei selgunud, mille alusel sellised planeeringu muudatused tehakse. Komisjon soovib ehituse valdkonnas läbi mõelda pikema perspektiiviga õppekavaarenduse. Olemasolevatest materiaaletest ressurssidest lähtudes võiks kool kaaluda töömaailmas nõutud keskkonnatehnika erialade arendamist koostöös katusorganisatsioonidega.

Ametikoolil on suurepärane koostöö maailmatasemel ettevõttega Top Marine OÜ (Tööandjate Keskliidu 2018 parim väikeettevõtte praktikakoht), kes oma asukoha valis teadlikult ametikooli lähedusse. Ühistööna valmis betoonkonstruktsioonide ehitaja õppekava lähtuvalt ettevõtte vajadustest. Koostöös Korterühistute Liiduga on valminud kinnisvarahoolduse õppekava ja plaanis on valikainete kooskõlastamine. Tore, kui selliseid partnereid suudaks kool õppekavade koostamisse ja arendamisse veelgi rohkem kaasata.

2020. aasta septembrist liitub ametikooliga Rakvere Täiskasvanute Gümnaasium. See loob koolile ja õppekavarühmale uued võimalused, nt ühisõppekavade loomine, osakutsete omandamise võimaldamine.

Valikõpingute kavandamisel on seni lähtunud kooli võimalustest. Tulevikus, peale Tahvile üleminekut, on plaanis hakata rakendama elektroonilist valikõpingute süsteemi, mis lähtub õppijate vajadustest. Seda arengut toetab ka komisjon.

Kool pakub ka erinevaid valdkonna täiendusõppekursusi, mis on peamiselt RKT kursused (haridustee katkestanutele, erialase hariduseta täiskasvanutele, keskkariduseta täiskasvanutele ja aegunud oskustega tööealisele elanikkonnale vanuses 50+). Lisaks olemasolevale sihtgrupile võiks tutvuda piirkonna ettevõtete vajadustega ning kaaluda ettevõtetele huvi pakkuvate täienduskoolituste läbiviimist, et seeläbi jõuda ettevõtete suurema koostööni.

Rakenduskavades on oluline süsteemselt edasi arendada moodulites võtmepädevuste lõimimist. Kooli töökorraldus peab jätkusuutlikult toetama üld- ja erialaainete lõimingut.

Rakenduskavade puhul on oluline rõhutada, et kool peaks regulaarselt üle vaatama, et hindamismeetodid oleksid tugevamalt seotud hindamiskriteeriumitega ning üksteist toetavad, et tagada õpiväljundite saavutamine lävendi tasemel. Komisjon toetab kooli eesmärki koostada erinevatele sihtrühmadele mõeldud rakenduskavade analüüs, eesmärgiga toetada õppijate eripära õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel. Vestlused õpetajatega kinnitasid, et nende peamine eesmärk on muuta rakenduskavad õpetajale ja õppijale arusaadavaks, nt ehitusviimistluse õppekava moodulite rakenduskavade võtmepädevuste sõnastused. Komisjon tunnustab kooli, et õpetajaid toetatakse koolisiselt tähendusliku õppe koolitusega. See toetab õpetajaid õppekavade arendamisel ning tänu väljundipõhise õppe käsitlusele ka rakenduskavade koostamisel.

Järeldused

Tugevused

- Ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas on kaasaja tööturu vajadustele vastavad, erinevatele tasemetele ja sihtrühmadele suunatud õppekavad. Näiteks on suurepärane koostöö maailmatasemel ettevõttega Top Marine OÜ (Tööandjate Keskliidu 2018 parim väikeettevõtte praktikakoht), kellega koostöös on valminud õppekava ning on käivitatud töökohapõhine õpe, mis tagab õppekavade vastavuse sihtgruppide vajadustele.
- Edukalt on käivitatud uue õpikäsituse koolitus (täenduslik õppimine) kogu kooliperele, mis toetab ka hinnatava õppekavarühma õpetajaid nii õppekavade arendamisel kui rakenduskavade koostamisel.

- Õppekavarühmas on parendustegevuste osas prioriteediks seatud rakenduskavade muutmine selliselt, et need arvestaksid senisest enam õppijate eripäraga õpiväljundite saavutamisel ning oleksid selged ja arusaadavad nii õpetajatele kui õppijatele.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

- Õppekavarühmas on hinnataval perioodil õppekavade arenguplaanid muutunud ja kõik plaanid pole realiseerunud. Vestlustest ei selgunud plaanide mitte realiseerumise ja muutumise põhjused (nt monteerija, maaler, plaatija). Komisjon soovib õppekavade arenguplaanid teha pikema perspektiiviga ja läbimõeldumalt koostöös ettevõtete ja katusorganisatsioonidega.

Arenguvõimalused

- Kool pakub erinevaid valdkonna täiendusõppekursusi, kuid lisaks olemasolevale sihtgrupile tuleks kaaluda ka piirkonna ettevõtetele huvi pakkuvate täienduskoolituste läbiviimist, nagu selgus vestluses Oto Ehitus OÜ esindajaga.
- Õppekavarühmal on soovitatav suurendada koostööd ettevõtetega, et leida piirkonna ettevõtjatele huvipakkuvad ja sobivad õppevormid, sh edendada töökohapõhise õppe võimalusi.
- Rakvere Ametikooli ning Eesti Ehitusettevõtjate Liidu (EEEL) kutsekomisjoni, Eesti Veevarustuse ja Kanalisatsiooni Inseneride Seltsi (EVKIS) ja Eesti Kütte- ja Ventilatsiooniinseneride Ühenduse (EKVÜ) vahelise koostööna võiks kujuneda ametikoolist Eesti keskkonnatehnika meistertöölise ja tööjuhtide kompetentsikeskus. Komisjon julgustab õppekavarühma õpetajaid tegema koostööd EEEL kutsekomisjoniga ja mitte loobuma keskkonnatehnika lukkseppade tasemekoolitusest 3. ja 4. tasemel. EEEL kutsekomisjon kiidab heaks ÖKR õpetajate ettepaneku keskenduda keskkonnatehnika lukkseppade koolituses gümnaasiumiharidusega noorte koolitamisele ning lisada sellele ka 5. taseme keskkonnatehnika tööjuhi (TJ tase 5) õppe läbiviimine Rakvere Ametikoolis. Samuti on koolil suur potentsiaal ette valmistada õpilasi, kes jätkaksid haridusteed Tallinna Tehnikakõrgkooli keskkonnatehnika 6. taseme rakendusinseneri õppes.

Tugineda võiks Top Marine OÜ kavandatavatele arendusprojektidele, mis liidavad Rakvere Ametikooli lähipiirkonnas tegutsevate ettevõtete oskusteabe (nt Top Marine ujuvpontoonide ja OÜ Kodasema mikroelamu oskusteabe; elementmaju ning moodulmaju tootvate ja eksportivate ettevõtete oskusteabe). Kõik need ettevõtted vajavad oma arenguks kaasaegse haridusega keskkonnatehnika koostelukkseppi.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

- 1. õppijate erialavalik on toetatud;**
- 2. õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;**
- 3. õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;**
- 4. õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel tööl ja praktilal lähtub õpiväljunditest;**
- 5. õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.**

Analüüs

Ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas on õpilaste arv aastate jooksul vähenenud (vt Tabel 2). Kooli tasandil on juhtkond selgelt määratletud koolid ja piirkonna, kus uute õpilaste leidmise nimel tööd teha. Kaasatud on vajadusel ka vastava eriala õpetajad. Hinnatavas õppekavarühmas aitavad ka ettevõtted eriala vastu huvi tekitada. Eeskujuks võib tuua koostöö tootmisettevõttega Top Marine OÜ, kes on kutsunud üldhariduskooli õpilasi ettevõttesse erialaga tutvuma.

Vilistlased, kellega ettevõtetes vesteldi, on kooli üle väga uhked ja neid tuleks kindlasti kaasata aktiivsemalt nii erialade propageerimisel kui ka võimalusel õppetöösse ning tuua nende kaudu entusiasm eriala vastu ka koolis õppijateni. Komisjon soovib luua Rakvere linna ja lähiumbruse koolidega praktiline koostöövõrgustik, nt pakkuda gümnaasiumi õpilastele õppe ajal lisaeriala omandamise võimalust, et äratada huvi ehituserialade vastu.

Lähtuvalt tööturu vajadustest on vaja taas käivitada vastuvõtt keskkonnatehnika lukksepa erialal. Koolil tuleks leida selleks õpetaja ja teha aktiivset teavitustööd potentsiaalsete õppijate hulgas.

Koolil ja õppekavarühmal on kaasaja vajadustele vastav õpikeskkond. Palkmajade ehitus toimub ka välitingimustes, tegelikes mõõtmetes hoonet ehitades. Hangitud on PVC kattega hall ehitusmaterjalide ladustamiseks. Ehituspolügoonil on loodud töövahendite personaalse kasutamise süsteem, mis õpetab õpilastele töövahendite korrashoidu ja õiget töökultuuri. Ohutu töökultuuri omandamiseks peavad õpilased alati kandma kaitsevahendeid. Sellele tuleb edaspidi rohkem tähelepanu pöörata, sest näiteks koolis toimuva müüri ladumise praktilise töö ajal ei kasutanud õpilased töö tegemisel kindaid.

Kooli kasutuses olevatel kinnistutel rohkem laiendada ei ole võimalik. Selle võimaluse puudumine takistab juba täna arengut. Samas näitavad eneseanalüüsis esitatud trendid õppijate kasvavat rahulolu õppekeskkonnaga. Paindliku lahendusena nähakse sobivate ruumide rentimist lähiumbruses.

Vastavalt eneseanalüüsi andmetele on kutseksamite sooritanute protsent kõrge ja sihtnäitajad aastatel 2012–2019 saavutatud.

Üldine õppekorraldus, sh erisuse võimalused õppijatele, on sätestatud õppekorralduseeskirjas. Õppeaasta planeeritud jaotus on õppegruppidele nähtav nädalate arvestuses. Planeerimisel arvestatakse õppekava õppevormi, moodulite loogilist järjekorda (sh teoreetilise ja praktilise õppetöö vaheldumine), olemasoleva õppebaasi võimalusi ja õpetajate koormust. Kompetentside olemasolul kasutatakse VÕTAt. Planeerimisel arvestatakse võimalusel ka tööandja soove (nt Top Marine OÜ).

Õppeaasta täpne planeering on teada sügisel õppetöö alguseks. Õppekorraldusliku informatsiooni saab kodulehelt, siseveebist ja kalendri teadetest. Lisaks saab infot kooli töötajatelt sh kursusejuhendajatelt. Parendamist aga vajaks info liikumine ja tunniplaanis tehtud muudatustest õpilaste õigeaegne teavitamine. Näiteks õpilaste sõnul on eelmise päeva õhtul tehtud tunniplaani muudatused põhjustanud järgmisel päeval valel ajal kooli jõudmist. Dokumendis esitatud trendid tunniplaaniga rahulolu kohta lõppesid aastaga 2016. Vestluses osalenud õpilaste sõnul sooviksid nad stabiilsemat ja kiirete muudatusteta tunniplaani.

Praktiline töö toimub kooli töökodades, kus kitsastes oludes on kool efektiivselt oma võimalused ära kasutanud, nt on rajatud ehitajate nulltsükli liivapolügoon. Polügoon võimaldab õppida reaalsetes mõõtmetes hoone aluse rajamist alustades telgede märkimisest kuni vundamendi valmimiseni. Komisjon tunnustab sellist algatust.

Arvestatakse kutsekooli õpilase eripäraga ning õpilased suunatakse kiiresti praktilisele tööle, mis aitab vähendada väljalangevust.

Ettevõtte praktikat korraldab õppekavarühmas kooli praktikakoordinaator, kelle ülesandeks on ka kõigi õpilaste külastamine praktikaettevõttes. Koolil on olemas kohustuslik praktikadokumentatsioon – lepingud, juhendid, hindamislehed. Praktika koordinaatori sõnul külastab ta ettevõttepraktikal olevaid õpilasi, kuid intervjuudest teiste osapooltega selles osas komisjon selgust ei saanud. Positiivsena selgus praktika koordinaatoriga vesteldes, et kool soosib praktikakohtade külastamist (selleks on kasutada ametiauto).

Komisjon on seisukohal, et – nagu selgus vestlusest õpilastega – praktika korraldust tuleks parendada, informeerides õpilasi piisavalt varakult enne iga praktikat kõigest praktikaga seonduvast. Võimalusel kaasata praktika seiresse rohkem kutseõpetajaid, mille tulemusel oleks nii praktika sooritamine kui ka koostöö ettevõtetele sisulisem. Mõelda läbi ettevõtelt tagasiside kogumise süsteem, kutsuda ettevõtete praktikajuhendajaid koolitustele, tunnustusüritustele. Samas tunnustab komisjon õppekavarühma väga hea koostöö eest Top Marine OÜga. Praktikakohtade hindamisega on alustatud ning hinnatud praktikabaasidest on praeguseks tunnustatud vaid kaks ÕKRi praktikaettevõtet, kuigi kooli andmebaasis on 50 ettevõtet. Õppekavarühma õpilastel on võimalik ettevõttepraktikat (nt siseviimistlust) sooritada ka Rakvere linna objektidel.

Vestlusest õpilastega ja nende rahulolu uuringu põhjal selgub, et ÕKR õppijate rahulolu õppesisu, õppemeetodite ja hindamisega on üldiselt hea. Õpilased ütlesid vestluste käigus nii ehituspolügoonil kui ka hilisemal kohtumisel, et praktiliste ülesannete puhul ei ole õpilastel alati selge, mis on antud ülesande eesmärk, mida ülesandega hinnatakse ning millised on hindamiskriteeriumid. Soovitav on senisest enam pöörata tähelepanu praktiliste ülesannete eesmärgi ja hindamise selgitamisele enne hindamistöö alustamist. Samuti selgus õpilaste vastustest, et tagasiside kogumine õpingute kohta on kohati juhuslik ja ei ole süsteemne. Rakenduskavad on oluliseks töövahendiks õpetajate töö planeerimisel ning õppijatele õpiväljundite saavutamiseks ning oluline on süsteemselt koguda õppekavade ja õppeprotsessi arendamiseks vajalikku informatsiooni kõigilt osapooltelt (õpetaja, õpilane, ettevõtja, praktikabaas).

Komisjonil oli hea tõdeda, et ÕKR juhtõpetaja eestvedamisel on alustatud erialamoodulites 3D mudelitel põhinevate kompleksülesannete koostamist, mis võimaldavad õpiväljundite ja võtmekompetentside saavutamist ning üldõpingute lõimimist.

Erialaõpetajate ja üldharidusainete õpetajate koostöö on õpetajate hinnangul viimastel aastatel paranenud ja süsteemsem, mis võimaldab ainete oskusliku lõimimise kaudu teha üldained kutseõppijatele realselt kasutatavaks. Näiteks ehituskeemia, ehitusfüüsika ja matemaatika õppimine on väga tihedalt lõimitud töömaailmas nende distsipliinide reaalsesse ellu rakendamisega. Samasugust integreerimist tuleb ehituse efektiivsuse nimel rakendada ka täna ehitusvaldkonda sisenevate ehituse informatsiooni juhtimise (BIM) ainetega. Seega tuleb üld- ja erialaainete lõiminguuga senisest jõulisemalt ja süsteemsemalt tegeleda ning seda kinnitasid vestlustes ka nii üld- kui põhiõpingute õpetajad. Lisaks töid üldainete õpetajad vestluses välja, et lõimingu puhul peaks olema kõigil osapooltel selge, kuidas lõimimise erinevaid võimalusi toetatakse, nt erinevate teemade ajaline järjestatus, et õpilasel tekiks paremad seosed. Kooli tasandil on oluline paremini läbi mõelda lõimingu korraldamise ja läbiviimise süsteem.

Hinnatavas õppekavarühmas on komisjoni hinnangul hästi toimiv õppijate tugisüsteem. Õppija mitmekülgne toetamine on suurenenud tänu kooli tugiteenustes tehtud muudatustele. Täiskohaga grupijuhendajate ametikohtade loomine (igas ÕKRis üks grupijuhendaja) on ennast igati õigustanud. Õpilased töid välja, et grupijuhendaja on õpilaste jaoks esmane ja peamine kontaktisik, kelle juurde saab kõigi küsimuste ja muredega pöörduda ja kes on õpilaste jaoks kogu aeg olemas. Koolis on tööle võetud õpinõustaja (sisuliselt eripedagoog), kelle tööd nii õpilased kui kolleegid kõrgelt hindavad. Õppijate toetamiseks leiab õpinõustaja huvitavaid ja loovaid lähenemisviise konkreetsest olukorrast lähtuvalt. Tänu efektiivselt töötavale tugistule (sh grupijuhendaja, karjäärikoordinaator,

psühholoogiline nõustaja, õppedirektor) märgatakse kiiresti õpilaste probleeme ja vajadusi, sh hariduslike erivajadustega õpilasi ning reageeritakse erinevate meetoditega. Meetodite valik tuleneb konkreetsest juhtumist, nt õpivõlgnevused ja puudumised, kuid oluline on siinkohal hea infovahetus. Omavahel peetakse igapäevaselt nõu (eriti tihe on kontakt grupijuhendaja ja õpinõustaja vahel) ja leitakse koos lahendusi. Edaspidist koostööd plaanitakse muuta veelgi süsteemsemaks.

Õppekavarühmas on mõned hariduslike erivajadustega õpilased, nt varasemalt lihtsustatud õppekaval õppinud õpilane. Tihti saavad õpilased hästi hakkama seetõttu, et nende õppetöös edasijõudmisele pööravad suur tähelepanu nii õpetajad kui tugiisikud, õpitakse väiksemates gruppides ja teisi õpilasi suunatakse HEV õppijaid õppe käigus aitama ja toetama. Komisjonile meeldis õpinõustaja ja grupijuhendaja hoiak, et ühtegi HEV õpilast ei võeta kehvema või teistsugusena, vaid kõiki õpilasi toetatakse sarnaselt.

Tunnustust vääriv on kooli kodulehel kättesaadavaks tehtud ja õpilasele kergesti leitav selge informatsioon tugiteenuste kohta. Kodulehele võiks lisada ka info, millega konkreetne tugiisik tegeleb ja milliste küsimustega tema poole pöörduda.

Järeldused

Tugevused

- Efektiivselt on ära kasutatud kõik võimalused olemasolevates hoonetes ja kinnistutel õppetöö (sh praktiline osa) läbiviimiseks. Rajatud on nulltsükli polügoon, hangitud PVC kattega hall ehitusmaterjalide ladustamiseks, palkmajade montaaž toimub kooli territooriumil. Vajadusel on sobivaid ruume renditud lähedal asuvatel kinnistutel.
- Praktilise töö läbiviimisel on loodud töövahendite personaalse kasutamise süsteem, mis aitab luua õiget töökultuuri.
- Õppekavarühma õppekavadel saadetakse esimese kursuse õpilane võimalikult kiiresti praktilisele tööle, mis tekitab eriala vastu suuremat huvi ja ennetab võimalikku väljalangemist.
- Koolis on loodud tugev ja hästi toimiv õppijate tugisüsteem. Õppijad hindavad nii pühendunud ÕKR grupijuhendajat kui ka õpinõustajat, kes on õppijate jaoks kogu aeg olemas.
- Suurt tähelepanu pööratakse hariduslike erivajadustega õppijatele, leides viise, kuidas teised õpilased saaksid õppetöö käigus HEV õpilast toetada.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitusel selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

- Info tunniplaani muudatuste kohta jõuab õpilasteni mõnikord liiga hilja. ÕKR õpilaste hinnangul on õpetajatelt õigeaegse informatsiooni saamine puudulik ka näiteks praktika või riiklike eksamite sooritamise osas. Komisjon soovib parandada info liikumist õppekavarühmas selliselt, et õpilasi informeeritaks õppekorraldust puudutavast piisavalt varakult.
- Õpilaste süsteemne külastamine ja nende edasijõudmise jälgimine ettevõttepraktika praktika ajal on hetkel ebapiisav, kuna kooli praktikakoordinaator ei jõua kõiki õpilasi praktika käigus külastada. Õppijate külastamine praktilisel võimaldaks koolil aga teha ÕKR

ettevõtetega senisest sisulisemat koostööd. Ettepanek on teha praktika korralduses selliseid muudatusi, mille tulemusena muutuks koostöö praktikaettevõtetega sisulisemaks, nt järjepidev praktikakohtade hindamise süsteem (seni 2 tunnustatud ettevõtet), kutsuda ettevõtte praktikajuhendajaid koolitustele ja tunnustusüritustele, kaasata ÕKR põhiõpingute õpetajaid praktika seiresse. Taoline koostöö aitaks parendada ka (praktika)ettevõtetelt tagasiside kogumist ning äratada ettevõtetes suuremat huvi koolis pakutava vastu.

- ÕKRis on vajalik süsteemsem lõimitud tundide planeerimine ning läbiviimine üld- ja erialaainete õpetajate vahel. Samuti vajavad õpetajad rohkem selgust, milline on kooliülene töökorraldus ja põhimõtted üldainete ja erialaainete lõimingu osas, nt kuidas võimaldab tunniplaan lõimitud tundide läbiviimist jms. Soovitatav on süsteemsemalt tegeleda üld- ja erialaainete lõimimisega.
- Tagasiside kogumine erinevatelt osapooltelt (õpilastelt, õpetajatelt, praktikaettevõtetelt) ei ole süstemaatiline. Tagasiside analüüsimine on hetkel nõrk. Komisjoni ettepanek on muuta tagasiside kogumine sihtgruppidele süsteemsemaks, kaasata rohkem vastajaid. Tagasisidet on soovitatav koguda ka vilistlastelt, et saada informatsiooni tööturul rakendumise kohta. Sihtgruppidele saadud tagasisidet tuleks analüüsida ja analüüsi tulemusi kasutada parendustegevuste kavandamiseks õppeprotsessis ja praktika korralduses.

Arenguvõimalused

- Õppekavarühmale võiks tulla kasuks Rakvere koolidega koostöövõrgustiku ning ühisõppekavade loomine, nt pakkuda gümnaasiumi õpilastele õppe ajal lisaeriala omandamise võimalust, et äratada huvi ehituserialade vastu.
- Õppekavarühmas on soovitatav rakendada kutsevaliku aastat, et haarata otsustusraskustes olevaid noori ehitusvaldkonda.
- Veelgi paindlikum praktikakorraldus, et õpilastele võimaldataks ettevõttepraktika läbimine eesrindlikes, uuendusmeelsetes ja ekspordivõimekates ettevõtetes, nt Top Marine OÜ ja Rakvere Betoon, just ettevõttele sobival ajal.
- Komisjon soovib koolil kaaluda koostöös teiste kutsekoolidega ühise õppepolügooni loomist, kus kivi- ja betoonehituse, ehituspusepa jt erialade õppijad saaksid praktilisi kogemusi töstetööde teostamisel, montaažitöödel, jne.
- Viia läbi süsteemselt tugisüsteemi mõjuanalüüsi, et mõista, kas antud tugisüsteemil on mõju õppijate väljalangemisele, õpimotivatsioonile, jne. Sellest lähtuvalt saab teadlikult tugisüsteemi edasi arendada.
- Leida viise ja võimalusi, kuidas õppekavarühma erialadele vastuvõtul õppida tulevast õppijat paremini tundma (mh õppija erialale sobivust, motivatsiooni, teadlikkust valitud erialast), et teda edaspidises õppetöös tõhusamalt toetada. Nt võib organiseerida enne õppeaasta algust (augusti lõpus) õppekavarühmale ühine nädalapikkune koolis ööbimisega erialasid tutvustav laager. Sellise laagri üheks eesmärgiks võib olla ka õpilaste ja tugiüksuse võrgustiku loomine.

3.3 Õpetajad¹

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;
2. õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

Analüüs

Õppekavarühmas on 5 põhikohaga erialaõpetajat ning lisaks on kaasatud õppetöösse kaks praktikut töömaailmast (st kokku 7 põhiõpingute õpetajat). Seega on erialaõpetajate komplekteeritus väga hea ning komisjon hindab kõrgelt, et mõningaid erialasid õpetavad ettevõtjad, kes igapäevaselt on erialaga seotud. Näiteks, alates 2019/20. õppeaastast annab katusekonstruktsioonide ehituse ja palkmaja ehituse mooduleid eriala spetsialist ettevõttest.

Õpetajate vanuseline suhe on sobiv, ÕKR õpetajakonna hulka kuulub nii noorema kui vanema põlvkonna esindajaid. Erinevate põlvkondade teadmistele lisandub vanemate kolleegide nii elu- kui ka pedagoogiline kogemus. Noored aga veavad eest uuendusi: digitaalehituse, energiatõhususe jt teemasid.

Õpetajate meisterlikkus on tasemel, ÕKRis õpetavad oma valdkonna asjatundjad. Kool on loonud õpetajatele väga head võimalused nii kutse- kui ka erialaseks enesetäiendamiseks. Õpetajate elukestva õppe süsteem on toimiv ja ametikooli juhtkonna poolt kaasajastatud ja kontrolli all. Õpetaja kutse puudub seitsmest põhiõpingute õpetajast kolmel, kuid kool toetab õpetajaid kutsealases arengus, nt kaks ÕKR erialaõpetajat on asunud 5. taseme kutseõpetaja kutset omandama. Samuti toetab kool erialastel täienduskoolitustel osalemist ja ÕKR õpetajad on aktiivselt end erialaselt täiendamas käinud. Viis põhikohaga erialaõpetajat on aastatel 2014-2020 läbinud 43 täienduskoolitust, koolitused katavad nii erialaste teadmiste, pedagoogiliste kogemuste kui ka tänaste noortega sotsiaalses ebastabiilses olus toimetulemiseks vajalike täiendavate teadmiste omandamise. Regulaarselt käiakse stažeerimas partnerkoolides nii Eestis kui välismaal. Rakvere Ametikool töötab aga tingimustes, kus kooli areaalis on valdavalt tegutsemas mikroettevõtted. Koostöö mõningate ettevõtetega on suurepärane, kuid seda positiivset kogemust tuleks laiendada ning õppekavarühma õpetajatel tuleb hoolikalt tutvuda ka teiste areaali ettevõtete tegelike vajadustega. Seetõttu on hädavajalik stažeerida ettevõtetes, milliste tarvis valmistatakse väga sihipäraselt ette noort kaasaegsete oskustega töölisi.

Õpetajate vaates positiivne muudatus on olnud see, et 2014. aastal rakendati süsteem, kus grupijuhendajad ning kooli praktikakoordinaator on põhikohaga töötajad ja seega on vähenenud ka õppekavarühmades erialaõpetajate töö killustatus.

Õpilaste hinnangul peavad õpetajad õpilastest lugu ning suhted õpetajatega on head. Rakvere Ametikooli juhtkonna ja õpetajaskonna vaheline hooliv ja kaasav suhtumine on loonud tööks vajaliku toetava ja inimliku õhkkonna, kus õpetajad nadivad oma tööd.

¹ Õpetajad on antud dokumendi kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

Järeldused

Tugevused

- Erialaõpetajate professionaalsus, mis väljendub ühelt poolt nende meisterlikkuses (tunnevad õpetatavat eriala peensusteni ja valdavad õpetatavaid töövõtteid meisterlikult) ning teisalt õpetamise teooria ja didaktiliste oskuste valdamises. Tänu professionaalsusele viivad õpetajad ka õpilased eriala oskusliku omandamiseni.
- Külalisõpetajate valikul on kool õnnestunud, sest lisaks erialasele meisterlikkusele valdavad õpetajad ka haridustöötajale vajalikke didaktilisi oskusi. Ettevõtjad on kutsunud läbi viima spetsiifilisi projekte, nt palkmaja ehitaja valikkursus.
- Õpetajad on isikupärased; kõik on erinevad ja samas teineteist täiendavad. Läbi isikupärasuse on õpetajad õpilasi kaasa haaravad ja eriala peensusi õppima veenavad.
- Õppekavarühma õpetajateks on sirgunud oma kooli vilistlased ning erinevate põlvkondade esindajad õpetajaskonnas tagavad ÖKR jätkusuutlikkuse.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

- Õpetajate stažeerimine piirkonna ettevõtetes on hetkel ebapiisav. Selleks et tutvuda oma piirkonna ettevõtetega, sh praktikakohtadega, ning olla paremini kursis nende vajaduste ja töömaailmas toimuvaga, on oluline senisest enam nendes ettevõtetes stažeerida. Samuti võimaldaks see õppekavarühma õpetajatel laiendada piirkonna ettevõtetega koostööd.

3. Hindamiskomisjoni peamised järeldused ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühma osas

Tugevused

- Ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas on kaasaja tööturu vajadustele vastavad, erinevatele tasemetele ja sihtrühmadele suunatud õppekavad. Suurepärase koostöö tulemusel ettevõttega Top Marine OÜ (Tööandjate Keskliidu 2018 parim väikeettevõtte praktikakoht) on käivitatud töökohapõhine õpe, mis tagab õppekavade vastavuse sihtgruppide vajadustele.
- Õppekavarühmas on parendustegevuste osas prioriteediks seatud õppekavade rakenduskavade muutmine selliselt, et need arvestaksid senisest enam õppijate eripäraga õpiväljundite saavutamisel ning oleksid selged ja arusaadavad nii õpetajatele kui õppijatele.
- Efektiivselt on ära kasutatud kõik võimalused olemasolevates hoonetes ja kinnistutel õppetöö läbiviimiseks. Vajadusel on sobivaid ruume renditud lähedal asuvatel kinnistutel.
- Õppekavarühmas ja koolis tervikuna on loodud tugev ja hästi toimiv õppijate tugisüsteem. Suurt tähelepanu pööratakse ka hariduslike erivajadustega õppijatele, leides viise, kuidas teised õpilased saavad õppetöö käigus HEV õpilast toetada.

- Nii erialaõpetajad kui ka õppeprotsessi kaasatud töömaailma esindajad on professionaalid, kes ühelt poolt tunnevad õpetatavat eriala peensusteni ja valdavad õpetatavaid töövõtteid meisterlikult ning teisalt valdavad hästi õpetamise teooriat ja didaktilisi oskusi.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- Õppekavarühmas on hinnataval perioodil õppekavade arenguplaanid muutunud ja kõik plaanid pole realiseerunud. Vestlustest ei selgunud plaanide mitte realiseerumise ja muutumise põhjused (nt monteerija, maaler, plaatija). Komisjon soovib õppekavade arenguplaanid teha pikema perspektiiviga ja läbimõeldumalt koostöös ettevõtete ja katusorganisatsioonidega.
- Komisjon soovib teha praktika korralduses selliseid muudatusi, mille tulemusena muutuks koostöö praktikaetevõtetega sisulisemaks, nt järjepidev praktikakohtade hindamise süsteem (seni 2 tunnustatud ettevõtet), kutsuda ettevõtte praktikajuhendajaid koolitustele ja tunnustusüritustele, kaasata ÖKR põhiõpingute õpetajaid praktika seiresse. Taoline koostöö aitaks parendada ka (praktika)etevõtetelt tagasiside kogumist ning äratada ettevõtetes suuremat huvi koolis pakutava vastu. Samuti tuleks informeerida õpilasi piisavalt varakult praktika sooritamise seadusest.
- Üld- ja erialaainete lõimimist toimub praegu liiga vähe, kuigi õppekavarühmas on koostöö üld- ja põhiõpingute õpetajate vahel paranenud. Soovitav on planeerida senisest rohkem ja süsteemsemalt eriala- ja üldainete lõiminguid.
- Tagasiside kogumine erinevatelt osapooltelt (õpilastelt, õpetajatelt, praktikaetevõtetelt) ei ole süstemaatiline. Tagasiside analüüsimine on hetkel nõrk. Muuta tagasiside kogumine sihtgruppidele süsteemsemaks, kaasata rohkem vastajaid. Tagasisidet on soovitatav koguda ka vilistlastelt, et saada informatsiooni tööturul rakendumise kohta. Sihtgruppidele saadud tagasisidet tuleks analüüsida ja analüüsi tulemusi kasutada parendustegevuste kavandamiseks õppeprotsessis ja praktika korralduses.
- Õpetajate stažeerimine piirkonna ettevõtetes on hetkel ebapiisav. Selleks et tutvuda oma piirkonna ettevõtetega, sh praktikakohtadega, ning olla paremini kursis nende vajaduste ja töömaailmas toimuvaga, on oluline senisest enam ettevõtetes stažeerida. Samuti võimaldaks see õppekavarühma õpetajatel laiendada piirkonna ettevõtetega koostööd.

Ettepanekud kooli juhtkonnale

- Õpetajad vajavad rohkem selgust, milline on kooliülene töökorraldus ja põhimõtted üldainete ja erialaainete lõimingu osas. Seega on oluline mõelda kooli tasandil paremini läbi lõimingu korraldamise ja läbiviimise süsteem.
- Alates 2017. aastast korraldab SA Innove riiklikult õppijate ja töötajate rahulolu uuringuid, mille tulemused ei ole kooli õppekavarühmiti eristatavad. Soovitame kaaluda võimalusi jätkata koolisiseselt oma õppekavarühmades rahulolu uuringute läbiviimist, mis annaks parema ülevaate konkreetsetes valdkonnas (nt ehitus) toimuvast ning toetaks parendustegevuste kavandamist. Uuringuid võib näiteks läbi viia valdkonnapõhiselt lähtuvalt sellest, mida soovitakse teada saada. Tagasisidet on soovitatav koguda ka vilistlastelt, et saada informatsiooni tööturul rakendumise kohta.

Ettepanek Kutsekojale, ehituse valdkonna kutsestandardite koostajatele

Komisjon soovib tungivalt ehituse valdkonna uued kutsestandardid töötada välja selliselt, et need võimaldaksid õppekavu paindlikumalt koostada. Komisjon soovib luua ehitusvaldkonna õppekavad selliselt, et esimesel õppeaastal läbivad õpilased koos ehituse üldaineid (st kõikidele 1. aasta õpilastele rakenduks n.ö erialavaliku aasta) ning teisel aastal toimub vastav erialane spetsialiseerumine. See võib suurendada osade ehituse erialade populaarsust ja vähendada väljalangevust.